

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1952 — Nr. 4

FISKERI-UNDERVISNINGEN

1951—1952

Utgitt av
Fiskeridirektøren

A.S John Griegs Boktrykkeri, Bergen

1953

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1952 — Nr. 4

FISKERI-UNDERVISNINGEN

1951—1952

Utgitt av
Fiskeridirektøren

A.S John Griegs Boktrykkeri, Bergen

1953

Innhold.

Skoler	5
Statens Fiskarfagskole, Aukra	6
Statens Fiskarfagskole, Bodø	8
Statens Fiskarfagskule, Florø	12
Fiskarfagskolen på Vestlandet ombord på skoleskipet «Statsråd Lehmkuhl», Bergen	14
Eksamen på hovedmannlinjens	18
Kokkeksamen	21
Motorpassereksamen	21
Lærebruk	21
Statens Forsøks- og Lærebruk for Fiskeribedriften Vardø	21
Kurser	29
Fiskarkurs ved Val Landbruksskole, Nord-Trøndelag	29
Yrkesskolen for fiskere i Sør-Trøndelag	31
Diverse kurs	35
Kurs i fiskerifag for Fiskeridirektoratets funksjonærer	37
Fiskerikurs for studenter	38

Tillegg. Oversikt over søkerne til Statens Fiskarfagskoler på Aukra, i Bodø og i Florø og til kursene ombord i «Statsråd Lehmkuhl», opptatte elever og skolenes kapasitet for årene 1948/49—1951/52 samt fordeling av elevene på de forskjellige fylker.

I beretningsåret har det vært i gang 3 faste og en midlertidig fiskar-
tagskole samt et lærebruk.

Arbeidet med reisingen av Statens Fiskarfagskole, Honningsvåg, (gave fra Oslo by) har fortsatt. Tomten er utskutt, anbud på oppførelsen av skole- og internatbygningen er innhentet, og i løpet av sommeren 1952 vil det bli inngått kontrakt om oppføringen av disse bygningene.

Tomtevalget for fiskarfagskolen i Gravdal har vært gjenstand for videre behandling. Etter den første befaring i Gravdal er en ny tomt beliggende litt høyere enn de andre kommet inn i bildet. Siden er det foretatt befaring også av denne tomt, og en har fått utarbeid detaljerte karter samt foretatt beregninger over vannforsyningen.

Arbeidet med å få i gang en Statens Kjølemaskinistskole i Trondheim er i god gjenge. En har fått leie midlertidige lokaler til skolen og har begynt innkjøp av nødvendig utstyr. En håper å få skolen i gang fra nyttår 1953.

Ved Statens Forsøks- og Lærebruk, Vardø, fortsetter gjenreisningsarbeidene under ledelse av overingeniør Asbjørn Johannesen.

Arbeidet med å skaffe fiskarfagskolene et øvelses- og demonstrasjonsfartøy fortsetter. Etter samarbeid mellom skolens og Fiskeridirektoratet ble det utarbeid plantegninger for en båt på vel 100 fot. Det er også innhentet kostnadsoverslag for båten både fra norske og utenlandske skipsverfter.

Skoler.

Arbeidet med lærebøker for skolene er kommet et skritt framover siden forrige beretning. Dessverre ble bare «English for Fishermen» av *Finn Havnevik* ferdig i beretningsåret, men etter melding fra Fabritius & Sønners Forlag som har tatt på seg utgivelsen av bøkene, vil følgende lærebøker foreligge trykt høsten 1952:

H. U. Sverdrup. Havlære.

B. Myklebust: Planter og dyr i sjøen.

K. Brobak: Fartøy og redskap.

B. Myklebust: Fiskeribiologi.

Dessuten vil også *P. Lein:* Motorlære, komme i skoleåret 1952/53.

Motorkursene har hatt god søkning, og det har i beretningsåret vært avholdt slike kurs på Aukra, i Bergen, på Kyrksæterøra og på Val.

Av midler som er stilt til disposisjon over fiskeribudsjettet er det gitt følgende stipend:

Navigasjons- og fiskerilærer *Odd Kristensen*, Bodø, har fått et stipendium for å studere fiskeri på Vest- og Sørlandet sommeren 1951 og et stipendium for å delta i en tur til fangstfeltet ved Newfoundland vinteren 1952 for å få sette seg inn i teknikken ved ishavsfangsten og forholdene ellers ombord i våre fangstfartøyer både under overreisen og på selve feltet.

Avdelingsformann *Harang Pedersen*, Vardø, har hatt stipendium for å studere naturlig og kunstig klippfisktørking samt sortering og vraking av tørrfisk.

Statens Fiskarlagsskole, Aukra.

Som råd for Statens Fiskarlagsskole, Aukra, i 3-årsperioden 1952/54 er oppnevnt kst. fylkesmann *Bjørn Bugge*, Molde, formann, fisker *Ragnvald Rasmussen*, Nordre Bjørnsund og oppsynssjef *Andr. L. Giske*, Ålesund.

Styrer *Arne Grønningsæter* fratrådte ved skoleårets begynnelse. Lærer *Karl Brobak* var konstituert styrer til 31. desember 1951, da den nye styrer *Klaus Abel Nøkleby* tiltrådte.

Ellers har det ikke vært forandringer i skolens faste personell.

Som nevnt i forrige års beretning ble filologstillingen ved skolen besluttet inndradd. Lektor *Austlid* har imidlertid fortsatt i sin stilling i beretningsåret. Lektor *B. Myklebust* har sagt opp sin stilling for å overta stillingen som undervisningskonsulent ved Fiskeridirektoratet.

3 av hushjelpene sluttet 30. juni. To nye er ansatt fra 1. august og en fra 1. september. Husmor og 1 hushjelp fortsetter.

På hovedmannslinjen ble opptatt 29 elever som alle fullførte fiskerikeksamen, radiotelefonieksamen og kystskippereksamen 1. kl. Ved kystskippereksamens 1. kl. fikk 8 elever Særs godt, de øvrige Meget godt.

På motorpasserlinjen ble opptatt 12 elever på høstkurset og 12 elever på vårketset. 23 fullførte eksamen mens en elev måtte slutte p. g. a. sykdom.

På grunn av strømsituasjonen ble skolens aggregat i høst og en del av våren kjørt hver dag til kl. 23.00. Ved overhaling viste det seg at veivlagene var nedslitt og at motoren ellers hadde en del slitasje. Dette er nå utbedret.

Styrerboligen er pusset opp. Ellers i bygningene er den innvendige maling nokså nedslitt. På grunn av dårlig økonomi er her ikke gjort noe i år. Skolens hage er av samme grunn forsømt.

Frå Aukra Kraftlag (Det stedlige tilsyn) har man mottatt besiktigelsesrapport angående det elektriske anlegg, i alt 59 punkter. Her er ikke utført noe på grunn av mangel på penger. En del av de påtalte mangler blir dog kanskje å utføre på Aukra Kraftlags regning.

Skolens båter er pusset opp og begge motorene er overhaldt av motorpasserne. Maling har vaktmesteren utført.

Gjerdet mot syd er midlertidig reparert av vaktmester. Det planlagte arbeidet med nytt gjerde rundt eiendommen er ikke satt i gang da ekstrabevilgningen til dette først kom i slutten av juni. Arbeidet vil bli satt i gang, straks arbeidsfolk kan skaffes.

Skolen har kjøpt et lydfilmapparat og en del elektrisk armatur og ledninger for undervisning i praktisk elektrisitetslære. Dessuten har en anskaffet en lydbåndsoptaker.

Følgende foredragsholdere har gjestet skolen:

Samvirkekonsulent *Dybos*: Fiskarsamvirke (5 timer).

Sekretær *Bryhni*: Norges Fiskarlag.

Inspektør *Gundersen*: Olje.

Fiskerikonsulent *G. Dannevig*: Torsk og flyndre.

Dessuten var elevene ute en liten tur med «Johan Hjort» hvor en fikk demonstrert vannhentere og planktonhåv.

Fiskerikonsulent *Wiborg*: Torskeyngel.

Fiskeriinspektør *Sømme*: Laks.

Dessuten holdt *Sømme* et kåseri på elevmøte om aftenen om en flytur til Syd-Amerika.

Da Riksteateret besøkte Aukra fikk elevene ved skolen høre til å se «En Folkefiende» til reduserte priser. De var meget begeistret. Det samme var også tilfelle da Kristiansund Orkesterforening ga konsert her.

En tur til fiskefeltet i vinter var en mindre heldig med, da været var meget dårlig, kuling og snøtykke og ingen snurping. Men på hjemveien beså en den flytende sildoljefabrikk «Clupea» som var i full virksomhet.

Det har vært drevet praktiske øvelser med tråling fra leiet fartøy. Korvetten «Andenes» var stilt til disposisjon for skolen i 2 dager. Dessverre brakk wiren til domen på asdicaen, så denne fikk en ikke se i funksjon, men ellers ble alle de nye navigasjonsinstrumenter demonstrert på en tur til Kristiansund N. På turen fulgte også elevene med i navigeringen og tok peilinger og observasjoner. I Kristiansund N beså man to klippfisktørkerier, pakking av klippfisk etc. og en notfabrikk. Høvedsmennene fikk i Molde demonstrert et tysk ekkolodd, montert i lettått.

Motorpasserkurset var også ute med K. N. M. «Andenes». Dessuten ble motorfabrikkene i Molde besøkt, og de var heldige og fikk se prøvekjøring av en ny motor, samt bremseprøver.

Budsjettet er i år brakt ut av balanse på grunn av prisstigningen. Særlig har dette gjort seg gjeldende på brenselkontoen, reiseutgifter til elevene og vedlikeholdskontoen. Da det har vært så godt som umulig å skaffe koks til tross for at en hadde anvisninger, er kull blitt brukt til fyring. Der er søkt om å få installert oljefyring.

Økede priser på de fleste matvarer har virket sterkt på husholdningsutgiftene, slik at der ved budsjettårets slutt står igjen et beløp på kr. 2.300 og en har ingen beholdning av matvarer.

Sunnhetstilstanden har vært gjennomsnittlig bra, men det har forekommet en del forkjølelse da det ikke finnes doble vinduer hverken i elevenes værelser eller i klasserommene. Under snøløsningen var det en hel del magesyke som en tror skriver seg fra brønnen. Denne er ikke beslått og får derfor tilsig ovenfra. Like i nærheten ligger et større gartneri.

Ved skjermbildefotograferingen ble en av elevene på motorlinjen beordret inn til diagnosestasjonen i Molde til nærmere undersøkelse, og han ble senere innlagt på Reknes sanatorium. Etter utsagn fra legene var han ikke smittefarlig.

Blant motorpasserne har man hatt to tilfelle av lus (kleslus og hodelus).

Forholdet mellom elevene har vært bra, men underholdning og avis på elevmøtene har ikke ligget svært høyt.

Statens Fiskarfagskole, Bodø.

Lektor *Broch* sluttet ved forrige skoleårs slutt. I dette skoleåret har det derfor vært bare styreren og de to fast tilsatte lærere. Lektorstillingen i naturfag er det ønskelig å få besatt, og en håper det kan la seg gjøre fra høsten av.

Fagfordelingen har vært den vanlige. Lærer *Rørvik* som sist sommer var med «Polarquest» på hvalrossfangst kom tilbake og overtok sitt arbeid igjen fra og med 27. september. Før den tid hadde lærer *Kristensen* hans timer.

I vinter reiste lærer *Kristensen* med permisjon på studietur til Newfoundland for å delta i selfangsten. Han var fraværende fra undervisningen i tiden fra og med 12. februar til og med 26. mai. I hans sted vikarierte kaptein *Bendik Johansen*, Tromsø.

Skolen har i årets løp hatt de samme timelærere som året før. En forandring har det vært idet læreren i maskin- og motorlære også har undervist i båtlysanlegg.

Skolens betjening har hatt samme omfang som før.

Rådets formann — fylkesmann *Hess-Larsen* — flyttet fra fylket høsten 1951. Fungerende fylkesmann *W. Wahr-Fahret* har vært formann i resten av inneværende år. De øvrige medlemmer har vært de samme. I årets løp har det vært holdt 5 møter i rådet.

Som vanlig har forholdet mellom skolens lærere innbyrdes vært det beste, likeså til skolens øvrige funksjonærer.

Til det nye skoleåret hadde det meldt seg 49 søkere, hvorav 32 ble tatt opp. Den 31. august meldte en forfall på grunn av militærtjeneste. Ved skolens begynnelse 1. september var 27 elever møtt fram. 2 elever til møtte neste dag. To ble innvilget kortere utsettelse med frammøte grunnet spesielle forhold.

Den 8. september sluttet en elev til på grunn av militærtjeneste. Skolen fortsatte med 30 elever som en beholdt hele skoleåret.

Eksamen i radiotelefoni ble avholdt like før juleferien. En av elevene besto ikke eksamen. Vedkommende avla ny eksamen den 5. juni og besto da prøven.

1 elev sluttet etter fiskerieksamen og tok 2. kl. kystskippereksamen. Alle elevene besto fiskerieksamen og resultatene må anses som gode. *Resultatene i norsk som det avlegges eksamen i samtidig står imidlertid atskillig tilbake å ønske.* Det synes som mangelfull og uensartet folkeskole har en del av skylden, men at også alderen med til dels lang tid siden skolegang har noe å si.

Elevene har vært til vanlige legeundersøkelser og sunnhetstilstanden i året må betraktes som god. Som vanlig har elevenes oppførsel stort sett vært god.

Undervisningsmateriellet er ytterligere forbedret, og som helhet antas undervisningen å ha vunnet i styrke ved ytterligere samkjøring av fagene. På dette område står imidlertid meget arbeid igjen. Det er for så vidt

naturlig nok. Av større ting vil en spesielt nevne at skolen har fått ekkolodd og fiskelupe. Imidlertid står meget igjen å skaffe av undervisningsmidler. Det gjelder i første rekke fysikk og navigasjon, men også andre fag. Det er et arbeid på lang sikt å få nok undervisningsmateriell selv om den årlige bevilgning synes bra stor.

Der har vært holdt følgende spesialforedrag:

- 8/9: Direktør *Riiser-Larsen* talte om ettermiddagen til elevene om bevegelsen «En verden».
- 25/10: Fiolinisten *Gunnar Knutsen* kåserte om Ole Bull. Musikkledsagelse.
- 19/11—21/11: Konsulent *Dybos* 5 forelesninger om Fiskersamvirke.
- 19/11: *G. Wassmuth Sejersted*: Sydhavets eventyrverden.
- 15/1: Sekretær *Olsen* foreleste om rusefisket og omsetning av levendefisk.
- 18/1: Ingeniør *Johansen* 2 forelesninger om kvalitetsforingelse hos fisk og årsakene til dette.
- 19/1—26/1: Sekretær *Hammond Dahl* 5 forelesninger om fiskernes organisasjoner.
- 5/2—6/2: Konsulent *Magnus Berg*: 2 forelesninger om produksjon i ferskvann og lakseproblemer.
- 3/3: Skuespillerinne *Ranka Samuelsen* kåserte om Island.
- 4/3: Konsulent *G. Dannevig* foreleste om merking av fisk, og resultatet av dette.
- 28/4: Folkeakademiet: Danmark i farger.
- 14/5: Konsulent *Magnus Berg* foreleste om lakseelver i Nordland.
- 26/5: Konsulent *Wiborg* foreleste om vårtoktet og arbeidsproblemer i forbindelse med disse tokter.

Det har vært vist følgende filmer:

- 15/9: Den bleke rytter.
- 6/11: Idrett til sjøs.
- 7/11: Bevegelsesstudier.
- 8/11: Ships that see in the night.
- 26/11: Flyndreeggets utvikling.
- 30/11: Høytid i korallrevet.
- 8/2: Kjølemaskiner og kjøleteknikk.
- 9/2: Hydraulisk kraft.
- 14/2: Protozoer.
- 14/2: Amøben.
- 19/2: Fisket ved Vest-Grønland.
- 3/3: Flo og fjære.
- 4/3: Formering og utvikling hos dyra.
- 7/3: Retailing Fish.
- 18/4: Bathytermograf.
- 18/4: Oseanografisk stasjon.

I tillegg til dette har det vært kjørt en del filmer i elevlaget, dels som ren underholdning, dels som opplysende filmer.

Uvisst av hvilken grunn har det i år flere ganger vært vanskelig

å få de bestilte filmer, og enkelte som en hadde tenkt å vise fram, måtte derfor gå ut.

Skolen har vært på følgende ekskursjoner:

- 11/9: Hos Schölberg til besiktigelse av tråleren og trålen som redskap.
- 25/9: Ombord i «Polarquest».
- 27/9: Demonstrasjonstur med fiskeskøyte. Spesielt ble flyndretrålen studert
- 5/11: Dagstokt med «Johan Hjort».
- 17/1: Kjølemaskiner og fryseanlegg hos Schölberg.
- 29/1: Tørring og pakking av klippfisk hos Schölberg.
- 5/2: Nordlandsmuseet. Båt- og redskapsavdelingen.
- 6/2: Sildoljefabrikken på Burøya.
- 25/3—28/3: Lofottur. Turen meget vellykket både på sjø og land.
- 26/4: Besett klekkeriet i Bodø.

Også i år har flere interesserte besett skolen. Bl. a. har et par klasser fra fortsettelsesskolen i Bodin fått orientering om skolen og blitt vist rundt.

Et klasserom har vært stilt til disposisjon for to korte kurser i radio-telefoni som Telegrafverket har holdt. Som vanlig har en fått dekning for ekstra vask som dette har medført.

En del radioforedrag og fiskeriaktualiteter har vært fulgt av elevene.

I år har det lyktes å organisere undervisning i svømming bra. Svømmehallen ved den nye skolen i Bodø har vært nyttet til dette.

Det årlige vedlikehold av gulv m. v. har vært foretatt. Videre ble sist sommer hele rom i internatet (kjøkken, salong og 1 rom unntatt) malt og stelt. Alle dører ble rettet opp. I murbygningen ble meget lite gjort, bare nødvendige små reparasjoner. Bevilgningene strakk ikke lenger. Det står således sørgelig til utvendig og delvis innvendig i murhuset hva maling angår. Kommende sommer må dette ordnes så langt bevilgningen tillater det. Det er å håpe at en etter hvert når igjen det forsømte så vedlikeholdet blir noenlunde anstendig. Dette kan bare skje gjennom forsvarlige bevilgninger. Allerede nå skulle det vært ny papp på internattaket, eller om mulig noe annet på taket slik at det samtidig ser litt penere ut. Den svarte pappen som er her i dag, gir et trist og typisk brakkeaktig utseende.

Anslagsvis vil ny papp med arbeid andra til ca. kr. 3.000. I budsjettet for 1953/54 er dette tatt med og forårsaker en vesentlig del av økningen på denne post.

I tillegg hertil kommer en del gulv i internatet. De må skiftes i enkelte rom grunnet tørråte. Det ble slått flere ventiler for et år siden så forholdene blir antagelig bra heretter, men en del skade er nå skjedd alle-

rede. Det er denne det gjelder å få hånd over snarest og dermed få den begrenset.

Av utstyr vil en særlig nevne at kjøkkenet har fått kjøleskap og oppvaskmaskin. Begge disse ting var høyst påkrevd og ble muliggjort ved ekstrabevilgninger.

Skolen lider imidlertid av mangel på en del skikkelig og holdbart service til kjøkkenet samt kontormøbler og utstyr til lærerværelset og pikenes værelser. I den anledning har en fått kr. 8.180 tildelt til kjøp av 3 skrivepult, 1 skrivemaskin samt en del service i rustfritt stål til kjøkkenet.

Det ble i fjor arbeidet med overgang til oljefyringsanlegg, men saken strandet fordi skolen ble nektet installasjonstillatelse. Begrunnelsen var at det skulle spares utenlandsk valuta. Skolen bruker imidlertid valuta til koks, og på denne måten i realiteten omtrent det dobbelte beløp.

Vel 2 mål av tomten foran skolen er ryddet for stein, pløyd og tilsådd. Det er meningen å få plen med tiden. En god del av dette arbeid er utført av elevene på frivillig basis.

Statens Fiskerfagskule, Florø.

Lærarane har vore dei same som året før.

Navigasjonslærer *Remøy* har permisjon frå skulen frå 14. februar 1952 til 1. januar 1953. Vikar er navigasjonslærer *J. W. K. Vallestad*.

Timelærarar har vore distriktslækjar *Bjarne Nybø*, o.r.sakfører *Andr. Hodnefjeld* og ingeniør *Dagf. Sindre*.

Kontorassistent *Audny Solheim* hadde permisjon fra 10. april 1951 til 12. mai 1952. Vikar var fru *Hanna Kvellestad*.

Skulen tok til 1. september 1951 med fullt belegg av elevar — 20 i høvedsmannsklassa og 10 i kokkeklassa. Ein av kokkeelevane søkte om å få flytta over i skipperklassa, og då han fylte vilkåra, vart dette innvilga. I midten av november vart ein av kokkeelevane sjuk og måtte leggjast inn på sjukehuset. Han vart liggjande der til midt i januar 1952. Han gjekk inn på skulen att i andre kokkekurset i februar.

Til siste kokkekurset som tok til 1. februar var og søknaden god. Det vart teke inn fullt belegg — 9 elevar. Ved skulen er det dette skuleåret uteksaminert i alt 38 elevar — 21 i høvedsmannsklassa og 17 i kokkeklassa.

Gjennomsnittsalderen for elevane i høvedsmannsklassa var vel 22 år og for kokkeklassa 23 år.

Fordelinga av elevane på ymse fylke var :

Finmark 1, Troms 5, Nordland 2, S.-Trødelag 1, Møre og Romsdal 6, Sogn og Fjordane 10, Hordaland 10 og Rogaland 3.

Skuleåret har vore eit sers godt år. Elevane har vore arbeidssame, og dei har ført seg fint både i og utanfor skulen. Kameratskapen elevane imellom har vore den aller beste.

Også dette året har skulen vore ute på fleire øvings- og demonstrasjonsturar. Den 20. september var ein ute på rekefiske med M/B «Sjøgutt» av Gulen, og den 25. september med M/s «Mønster» av Florø på tur til Stongfjorden. På turen fram og attende vart det dreve øvingar i bruk av ekkolodd og navigering i spesialkart. I Stongfjorden vart ein vist rundt i notbøteriet, barkeriet, og båt- og skipsbyggeriet.

Den 15. november var skulen ute med «Johan Hjort». Ein fekk der demonstrert automatisk styremaskin, ekkolodd, måling av sjøtemperaturen, bruk av vasshentar m. v. og konsulent *Rasmussen* fortalde om utviklinga av torskeegget og yngelen — skilnaden mellom skrei- og kysttorsk m. v.

Skulen var 14. desember ombord i to engelske trålarar, og ein fekk studere skip og trålutstyr og fekk det delvis demonstrert, slik at elevane fekk et godt oversyn over ein moderne trålar med utstyr.

Den 4. februar 1952 var skulen atter ute med «Johan Hjort» no for å studere sildefisket.

Fiskeridirektoratet sine to forsøkstrålarar «Thor Iversen» og «Peder Rønnestad» var innom Florø den 3. april. Elevane og lærarane var ombord. Trålen vart rigga til og ein fekk demonstrert og forklart bruken av trålen og ymse slags utstyr.

I skuleåret har det vore halde fylgjande foredrag av spesielt tilkalla foredragshaldarar:

Inspektør *Nergård*: Om edruskapsarbeidet.

Sekretær *Tangen* i N. Fl. Om fiskarorganisasjonen — oppbygging og arbeid.

Konsulent dr. *Eggvin*: Tre forelesningar med lysbilete i havlære og naturgrunnlaget for fisket.

Ass. *Olav Åsen*: Om sildemerking. Lysbilete.

Riksinspektør *Bjerklund*: Om fråhaldssaka og alkoholen sine verknader.

Konsulent *Dannevig*: Om merking av skrei. Lysbilete.

Kontorsjef *Bratland*: Om fiskeridirektoratet.

Konsulent *Kv. Fred. Wiborg*: Om yngelgranskingar.

I skuleåret har det vore vist fram mange undervisningsfilmar. Filmane er lånt gjennom Fiskeridirektoratet, Landbruksdepartementets Film- og Billedkontor, Den amerikanske ambassade, Statens Filmsentral, A. O. F.'s Filmavdeling, Kommunenes Filmsentral A/S m. fl.

Skulen tek no til å verta bra utstyrt med undervisningsmidlar. Siste året fekk skulen som gåve ved Fiskeridirektoratet eit Bendix Marine ekkolodd. Samlingane til biologiundervisninga er auka, men enno trengst det noko meir før ein kan seia at dei er heilt bra.

Det har vore utført noko reparasjonsarbeid på bygninga i år og. Kjøkenet har ein kledd med trefiberplater, og ein har fått heilt ny innreidnad. Ein må seia at kjøkenet no er så bra som det let seg gjera å få det. Ein lesesal eller ei daglegstove for elevane har ein og fått innreidd. Huset er måla utvendes — flekking og to strøk. Eigedomen er i vanleg god stand, men det står enno att ymse ting som ein ynskjer å vøla og retta på for å få det betre og meir tidshøveleg.

Inventaret er i vanleg bra stand, men det trengs vanleg årstilsyn og reparasjon. Ein bør og ta sikte på å skifta ut noko av utstyret på elevromma etterkvart for å få det meir høveleg.

Arbeidet med å skaffa skulen ei boksamling held fram.

Elevlaget har arbeid godt.

Helsetilstandet ved skulen har vore godt. Skulelækjar Bjarne Nybø seier i sin rapport:

«Der har i skoleåret vært holdt 2 kurser i helselære som vanlig. I det første kurset deltok også de elever som gikk på navigasjonslinjen — i det siste var det bare kokkene som deltok. Interessen for faget har vært meget bra, og den avsluttende eksamen har gitt bra resultater. Der har vært holdt kurser på 24 timer med Knaps lærebok som grunnlag.

De hygieniske forhold ved skolen har vært ganske bra og der har ikke vært noen sykdom av betydning i årets løp. Elevene blir like etter innkomsten undersøkt med hensyn til tuberkulinreaksjon og de tuberkulin-negative er blitt BCG-vaksinert. Alle blir kontrollert ved diagnosestasjonen i Florø. Der blir også årlig foretatt kontroll av lærerne ved skolen.

Renholdet ved skolen har vært bra det siste året, og der har ikke vært noe å utsette på orden på rommene ved inspeksjon av disse.

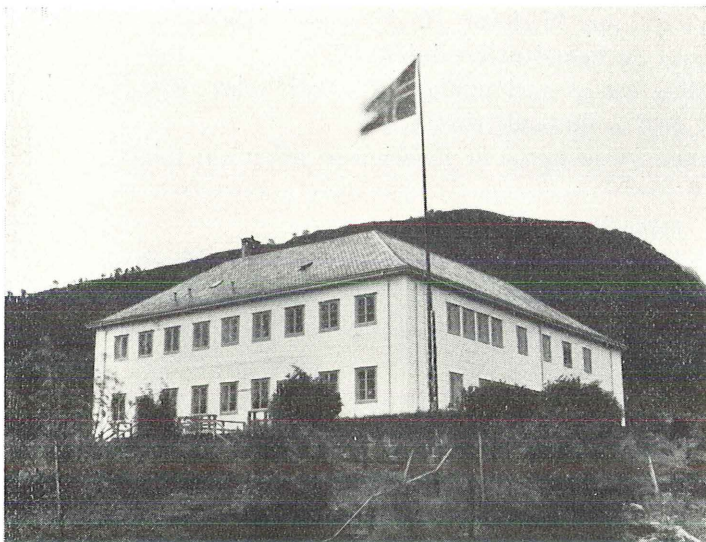
Skolen er malt utvendig i vår.

Det var ønskelig at der kunne innredes badstue for personalet og elevene ved skolen.»

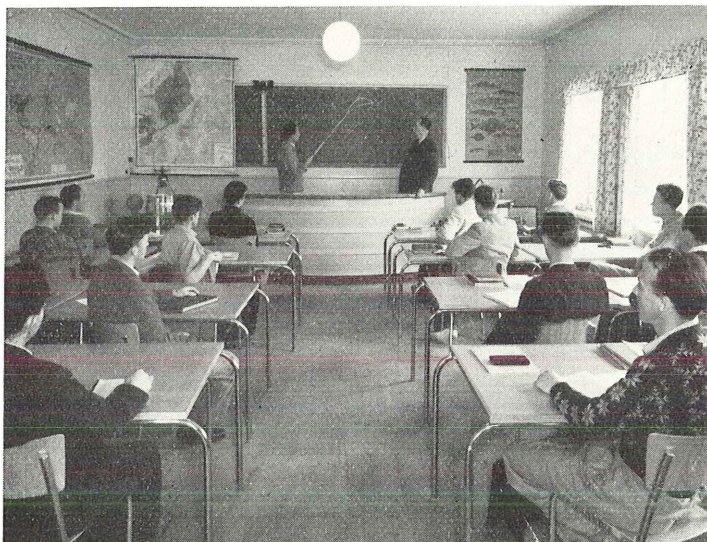
Fiskarfagsskolen på Vestlandet ombord på skoleskipet «Statsråd Lehmkuhl» i Bergen.

Skolens styre og faste lærere har vært de samme som forrige år.

Skolen tok til den 10. september 1951 ombord i skoleskipet «Statsråd Lehmkuhl» som lå i Breiviken i Bergen.

Statens Fiskerifagskule, Laksevåg.

Klasserom.

Skolen tok opp 35 elever, 10 elever på kokkelinjen, 10 på motorlinjen og 15 elever på høvedsmannslinjen.

Samtlige elever med unntak av 1 kokkeelev, som ble syk, fullførte skoleåret med avsluttende eksamen.

Elevenes fordeling på de forskjellige fylker var følgende:

Høvedsmannslinjen:

Hordaland	13 elever
Rogaland	1 »
Sogn og Fjordane	1 »

Motorlinjen:

Nordland	2 elever
Møre	1 »
Sogn og Fjordane	2 »
Hordaland	5 »

Kokkelinjen:

N.-Trøndelag	1 elev
Møre	2 elever
Sogn og Fjordane	1 »
Hordaland	2 »
Rogaland	4 »

Kokkeeksamen ble avholdt i tiden 21. til 26. januar 1952, motor-eksamen i tiden 1. februar og følgende to dager.

Nye elever på kokke- og motorlinjen ble ikke innkalt idet skolens leieforhold med skoleskipet «Statsråd Lehmkuhl» opphørte den 22. mars 1952. Samme dag flyttet Fiskarfagskolen på Vestlandet over i egne lokaler på Melkeplassen, Laksevåg.

Ved samme anledning fratrådte skolens styrer, *Eivind Ottosen*, idet han ble ansatt som kaptein ombord i skoleskipet «Statsråd Lehmkuhl» på det forestående tokt til U. S. A. Som fungerende styrer tiltrådte kaptein *Sev. Roald*, som overtok skolens ledelse ved overflytningen til Laksevåg.

Timelærere har vært:

Adjunkt *N. Kleppe*, vitenskap. assistent *Ola Breen*, *Sev. Roald jr.*
Dr. *Brynjulf A. Walle*.

Elevrom.

Vaskerom.

Foredragsholdere:

Dr. philos. *Jens Eggvin*.
Undervisningskonsulent *H. Tambs Lyche*.
Fiskerikonsulent *Birger Rasmussen*.
Sekretær *Stig Wigum*,
Fiskerikonsulent *Finn Devold*.
Velferdssekretær *Kaare Nielsen*.
Statens husstellærerinne *Thora Grahl-Nielsen*.
Meteorolog *Are Skarstein*.

Ekskursjoner:

B. M. V. avd. Solheimsviken.
Motorfabrikken «UNION».
Damsgårds Motorfabrikk.
Tekniske skoles laboratorium.
Bosch Service, verkstedet.
En rekke båter som har anløpt Bergens havn i løpet av skoleåret.
Fiskerimuseet og øvrige museer i Bergen.
Billedgalleriene.

Elevene har i likhet med tidligere, også i år vært medlemmer av Skoleteateret og sekretær *Stig Wigum* fra Noregs Fiskarlag og velferdssekretær *Kaare Nielsen* fra Statens Velferdskontor for Handelsflåten har vist fram en rekke filmer for skolens elever.

Samtlige elever fra høvedsmannslinjen har gjennomgått et kurs i radiotelefon og fikk radiotelefonisertifikat. Kurset ble ledet av kaptein *Johs. Oxaas*.

Skolens lege dr. *B. A. Walle* uttaler:

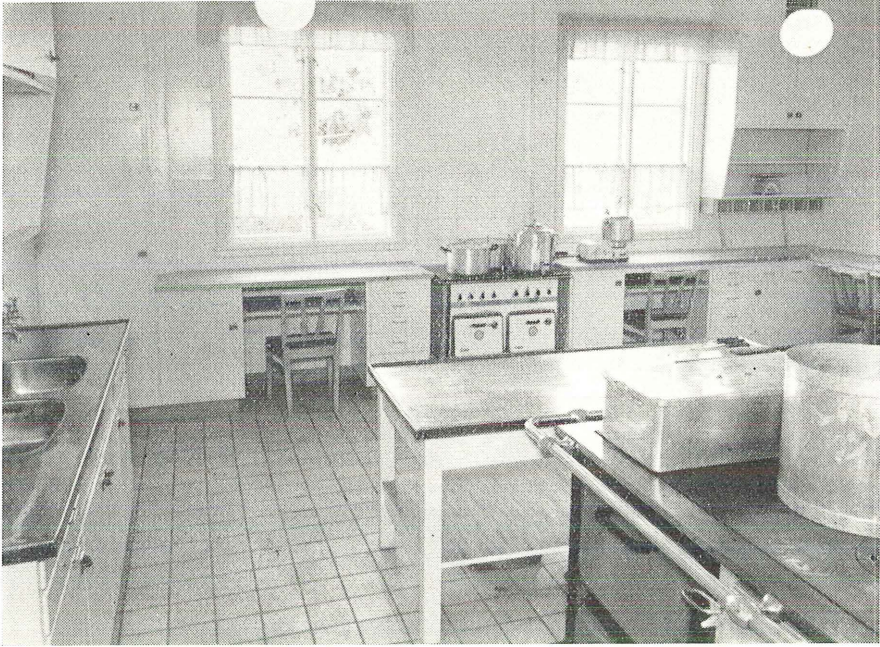
«Samtlige lærere og elever har vært tuberkulinprøvet og skjermbillettundersøkt. Sunnhetstilstanden har hele skoleåret vært god, og der har ikke opptrådt noen tilfeller av epidemiske sykdommer.»

Fra 1. juli 1952 gikk skolen over til å hete Statens Fiskarfagskule, Laksevåg.

Som råd for denne skolen er oppnevnt: fylkesmann *Mons Lid*, Bergen, formann, fisker *Karl Mæland*, Mælandsvågen, og fiskerikonsulent dr. *Jens Eggvin*, Bergen.

Eksamen på høvedsmannslinjen 1952.

Til fiskerieksamen meldte seg 95 kandidater (mot 84 året før), nemlig 29 fra Statens Fiskarfagskole, Aukra, 30 fra Statens Fiskar-

Kjøkken.

Elevenes dagligstue.

fagskole, Bodø, 21 fra Statens Fiskerifagskule, Florø og 15 fra den midlertidige fiskerifagskolen ombord i «Statsråd Lehmkuhl».

Alle elever besto eksamen.

Det ble gitt disse skriftlige oppgavene:

Praktisk fiskerilære: Det norske sildefisket ved Island.

Gjør rede for de redskaper som nyttes og for tilvirkingen av fangsten.

Fiskeribiologi: Rødspetta. Det skal gjøres rede for rødspettas biologi. Det trengs ikke gitt noen nøyaktig beskrivelse av de redskaper som nyttes.

Havlære: Strømmene i Norskehavet og Nordsjøen. Gjør rede for hvorledes de blir holdt vedlike.

Oppgavene ble gitt både på bokmål og nynorsk, og elevene kunne velge den målform de ville nytte. Oppgavene i havlære ble underkastet norsksensur.

Det var de samme sensorer i skriftlige fag som tidligere: Fiskerikonsulentene *Finn Devold* og *M. O. Kristensen* i fiskerifagene og lektor *Johs. A. Dale* i norsk.

Ved muntlig eksamen ble oppnevnt som sensorer:

Ved Statens Fiskerifagskole, Aukra: fiskerikonsulent *Gunnar Dannevig*.

Ved Statens Fiskerifagskole, Bodø: fiskerikonsulent *Magnus Berg*.

Ved Statens Fiskerifagskule, Florø: fiskerikonsulent *Jens Eggvin*.

Ved den midlertidige fiskerifagskole på «Statsråd Lehmkuhl», Bergen, fiskerikonsulent *Finn Devold*.

Kystskippereksamen av 1. kl. ble tatt av i alt 94 elever. 1 elev tok 2. kl. kystskippereksamen. Elevene ved det midlertidige kurset ombord på «Statsråd Lehmkuhl» avla eksamen ved Bergens Sjømannsskole.

Sensorer var:

Ved Statens Fiskerifagskole, Aukra. Havnefoged *Natvig*, Molde og kaptein *Westwig*, Molde.

Ved Statens Fiskerifagskole, Bodø: Havnefogd *Hallin*, havnelos *Ramberg*, direktør *Georg Jakhellen*, mønstringssjef *Øystein Andersen* og direktør *Øi*, alle Bodø.

Ved Statens Fiskerifagskule, Florø: Kaptein *Olav Batalden* og havnefot *Anton Lammethun*.

Ved den midlertidige fiskerifagskolen på «Statsråd Lehmkuhl»: Kaptein *Ottesen* og kaptein *Meyer*, begge Bergen.

Kokkeeksamen 1951/52.

Kokkeeksamen ble holdt i Florø og ombord på «Statsråd Lehmkuhl», Bergen (se også beretningen for Yrkesskolen for fiskere på Kyrksæterøra s. 31).

Tilsammen var det 26 elever som tok denne eksamen (17 i Florø og 9 i Bergen) mot 34 året før. I Florø måtte to elever kontinuere i regning og regnskapsføring før de kunne få eksamensvitnemål.

Det ble i beretningsåret avholdt bare ett kokkekurs ombord på «Statsråd Lehmkuhl» fordi skuta skulle ut på tokt og skolen måtte flytte i land i uferdige lokaler.

Sensorer var:

I Florø hotelleier *S. Halvorsen*.

I Bergen: styrer *Leif P. Karlsen*.

Motorpassereksamen 1951/52.

Motorundervisning for fiskere har i dette året foregått ved Statens Fiskarfagskole, Aukra, ved den midlertidige skolen ombord i «Statsråd Lehmkuhl», ved Yrkesskolen for fiskere, Kyrksæterøra, og på Val landbruksskole, Namdal. Elevene fordeler seg slik på de forskjellige skolene: 23 på Aukra, 10 i Bergen, 10 på Kyrksæterøra og 10 på Val. Ombord i «Statsråd Lehmkuhl» ble det av samme grunn som nevnt for kokkekursene, bare avholdt ett motorkurs.

Sensorer har vært:

Aukra: kontorsjef *O. M. Bolsønes*.

Bergen: overlærer *Søyland*.

Kyrksæterøra: driftsbestyrer *S. Pedersen*.

Val: driftsbestyrer *S. Eidem*.

Lærebruk.

Statens Forsøks- og Lærebruk, Vardø.

Det er i skoleåret avholdt to ordinære kurs, nemlig et høstkurs med 15 elever og et vinter/vårkurs med 16 elever. Da en fortsatt mangler eget trananlegg er det i terminen ikke holdt spesialkurs i tranframstilling.

Elevene ved de ordinære kurs har fått litt elementær undervisning i tranframstilling ved Statens Trananlegg, Vardø, slik at de er orientert om de viktigste prinsipper. Det er behov for noe øking av denne undervisning ved de ordinære kurs, og det vil først kunne gjennomføres når brukets eget trananlegg blir ferdig.

Praktisk instruksjon om virkemåte, stell og pass av kjøle- og frysemaskineri foregår på Vardø Fryseri- og Kjøleanlegg A/S, Vardø. Også på dette område vil en stå bedre stillet i den daglige undervisning når en får eget kjøleanlegg.

Praktisk orientering om fiskemelsfabrikasjon har elevene fått ved et besøk på A/S Vega, Vardø. All annen undervisning har foregått ved brukets egne anlegg og lokaler.

Råstofftilgangen har under begge kurs vært meget tilfredsstillende og jevnere fordelt enn i forrige skoleår. Dette har vært meget heldig, idet en lettere har kunnet øke effektiviteten noe samt skape mer variasjon og avveksling i timeplanen. Det var heldig at forholdene på dette område slo godt til i skoleåret. I neste skoleår vil en ikke være så avhengig av råstofftilgangen, idet en vil stå bedre rustet med nye anlegg.

Reisingen av 2. byggetrinn som omfatter trananlegg, kjøleanlegg, ombygging av røkeri med lokaler for teoriundervisning i 2. etasje har pågått med full kraft siden mai i år. Byggene påregnes å kunne tas i bruk etter hvert i 2. halvdel av kommende skoleår. Dette vil medføre en heldigere oppdeling av den daglige undervisning og øke effektiviteten. Periodevis sviktende råstofftilgang grunnet uvær eller små forekomster, vil ikke så sterkt hindre full utnyttelse av læretiden.

Den teoretiske undervisning har foregått i et mindre lokale (ca. 25 m²) i internatbrakken også dette skoleår. Forholdet er meget spartansk men både elever og lærere har tatt situasjonen med forståelse og humør. De nye tidsmessige lokaler i røkeribygget vil totalt endre forholdene for den teoretiske undervisning og elevenes selvstudium. I det hele har skoleåret forløpt meget godt i forhold til de midler en rår over, og elevene har gitt inntrykk av å være fornøyet med tida ved bruket. Og framtida gir gode løfter, idet brukets vansker hurtig elimineres gjennom nye tiltak for å utbygge institusjonen.

Brukets råd har holdt 8 møter i terminen. Det har funnet sted endringer i rådets sammensetning vedkommende Norges Fiskarlags representant med varamann. Fra april i år ble oppnevnt nytt medlem og varamann, idet tidligere medlem og varamann begge er flyttet fra Vardø.

Rådet har nå disse medlemmer:
Fiskeriinspektør *R. Skotnes, Vardø* (formann).
Fisketilvirker *Kr. Voie, Vardø*.
Kontorsjef *Gunnar Hansen, Vardø*.

Varamenn:

Fisketilvirker *Edvard Fjærtøft, Berlevåg*.
Bestyrer *Thorleif Holmstad, Vardø*.

Internatets husmor ble fra skoleårets begynnelse innvilget $\frac{1}{2}$ års permisjon og sa senere opp sin stilling. I hennes sted ble tilsatt vikar som fungerte hele skoleåret. Brukets faste funksjonærer ellers har vært de samme som i forrige termin, likeledes timelærere.

I internatbrakken var gulvene gisnet og i meget slett forfatning. En har lagt gulybelegg (stragula) på elevrom, pikerom, leserom og spisesal samt anordning og pussing av et leserom.

På administrasjonsbygning matr. 15 og i internat matr. 149 (som nyttes av Vardø sykehus) er det foretatt en del nødvendige takreparasjoner.

Gulv i vaskekjeller m. v. i annekset matr. 15 sviktet og bråtnet dels ned grunnet forråtnelse av bærebjelker. Det er nå foretatt avstiving og reparasjon av bjelker og grunnmur samt legging av nytt støpegulv i vaskekjeller. Det er også foretatt reparasjon av defekt og brannfarlig lysanlegg i annekss- og stallbygning.

I annekset — undervisningsassistentens bolig — er det anskaffet kjøkkeninnredning og komfyr og dessuten innlagt vann og vask.

Ellers er det utført mindre påløpende vedlikehold på de forskjellige bygninger og på inventar samt vedlikehold og komplettering av kjøkkenutstyr ved internatet.

Det er i terminen anskaffet diverse laboratoriestyr og undervisningsmidler for vel kr. 1.200 samt bøker til biblioteket for ca. kr. 2.800.

Elevene har også i dette skoleår bodd i provisorisk internatbrakke og hatt full forpleining. Stellet i internatet har vært meget godt og det har ikke forekommet klager over forpleiningen. Vikarierende husmor var dyktig i sitt arbeid og hadde flinke piker til hjelp. Pikene skal for øvrig fortsette ved internatet også kommende skoleår.

I det hele har internatforholdene forløpet bra også dette skoleår, men det kan ikke benektes at det må trasseres meget på elevene og betjeningens velvilje og fordringsløshet. Selvom brakken er godt stelt og opppusset er det mange mangler bl. a. kjeller, gode husholdningsrom, bad, tørkerom og oppholdsrom for elevene. Som vanlig for brakker svikter peleunderlaget delvis og den har gisnet meget. I dårlig vintervær er

trekken meget sjenerende over hele brakken. Hvis den fortsatt skal nyttas på lengre sikt bør det snarest foretas en større påkostning.

Elevene har ved begge kurs vært særdeles hyggelige og greie såvel innbyrdes som mot funksjonærer og betjening og har vist stor respekt for institusjonen. De har vært meget interessert i undervisning og arbeid.

Elevlag har vært dannet ved begge kurs og lagene har arbeidet utmerket. Foruten møter har de holdt en rekke underholdningskvelder med lagsavis, opplesning, sketser og meget allsang. Funksjonærene ble alltid innbudt til disse kveldene.

Sunnhetstilstanden har vært meget god og ingen alvorlige sykdommer har forekommet i skoleåret. Det har vært litt vanlig forkjølelse og litt lettere influensa samt en del lettere fingerskader og verkefingrer. Både elever, funksjonærer og betjening har vært legekontrollert etter gjeldende bestemmelser.

Teoretisk undervisning har vært fremsatt etter planen. Som tilleggsfag er undervist i norsk og regning, da det viser seg at den alt overveiende del av elevene trenger repetisjon i disse fag. Fiskerikonsulent *Magnus Berg*, Tromsø, har forelest i naturfag også dette skoleår. Da en nå i tre år og mere har hatt de samme lærerkrefter ved bruket er stoffet ved den undervisning som drives i dag godt innarbeidet og erfaring vunnet av de enkelte lærere.

Det er vist en rekke filmer både i skoletida og på elevlagskveldene. Biblioteket er nå ganske rikholdig og elevene har adgang til å låne skrifter og bøker for selvstudium. De har nyttet seg lite av biblioteket også i dette skoleår. Årsaken gir inntrykk av å skrive seg fra de rådende provisoriske internatforhold.

Den praktiske opplæring omfatter den største del av læretiden og utgjør for høstkurset ca. 63 pst. av elevenes ordinære arbeidstid, og for vinter/vårkurset ca. 70 pst. Ved høstkurset hadde hver elev 372 timer praktisk opplæring og arbeid og vinter/vårkurset 609 timer.

De enkelte avdelinger har følgende andel av tida i pst.:

	Høst- kurs	Vinter/ vårkurs
Avd. I. Fiskekai, mottak, eksp. etc.	15	16
Avd. II. Ferskfisk, filetering, pakking, ising, fry- sing m. v.	52	35
Avd. IIIa. Saltfisk	11	27
Avd. IIIb. Rundfisk	19	20
Tran	3	2
	100 %	100 %

Det er lagt stor vekt på orden og omtanke i tilvirkingen. Elevene innskjerpes nødvendigheten av grundig og kritisk råstoffsortering til de ulike produkter, omhyggelig og forsiktig behandling og oppbevaring av produktene og den mest påpasselige og grundige renslighet med redskaper, lokaler og alt arbeid.

Ved søknadsfristens utløp var innkommet i alt 50 søknader til høstkurset, hvorav 11 fra Finnmark, 15 fra Troms, 19 fra Nordland og 5 fra Sør-Norge, gjennomsnittsalder ca. 26 år.

Til vinter-vårkurset kom det inn i alt 40 søknader til fristens utløp, hvorav 17 fra Finnmark, 7 fra Troms og 16 fra Nordland. Gjennomsnittsalderen var ca. 24 år.

Undervisningen har følgende timefordeling pr. elev:

	Høst- kurset	Vinter-/ vårkurs
Teoretisk undervisning, forelesninger	276	300
Praktisk instruksjon virkemåte, stell og pass kjøle- og frysemaskineri	21	19
Praktiske demonstrasjoner	10	8
Praktisk arbeid under kontroll og veiledning	341	582
	648 t.	909 t.

Teoretisk undervisning fordeler seg på de enkelte fag slik:

	Høst- kurset	Vinter-/ vårkurs
Naturhistorie, forelesninger	38	43
Tilvirkingslære	21	24
Teori, virkemåte, separatoranlegg, tran	5	4
Kjemi	43	44
Fysikk og kjøleteknikk	54	52
Regnskapsførsel	58	62
Norsk	25	25
Regning	20	30
Bryggekontorarbeid	12	16
	276 t.	300 t.

En del av elevene hadde tidligere handelsskole og disse fikk nytte regnskapstimene til selvstudium og praktisk arbeid etter individuelt behov. Teoretiske undervisningstimer omfatter 45 minutter og praktiske arbeidstimer 55 minutter.

Ved fiskebruket avd. I, fiskekai og ekspedisjon er mottatt følgende kilo råstoff (1 l regnes lik 1 kilo).

Råstoff	Høstkurs 1/9—14/12	Vinter- vårkurs 15/1—21/6	Utenom kursene	Total	
				Kvantum	Innkjøps- verdi kr.
Torsk	130.203	469.323	28.600	628.126	326.059,81
Hyse	72.615	27.777	8.973	109.365	59.696,26
Kveite	4.194	9.836	—	14.030	26.703,56
Flyndre	3.442	—	—	3.442	4.481,48
Brosme	320	1.115	—	1.435	447,52
Steinbit	557	10.779	—	11.336	4.908,43
Blåkveite	1.193	23.420	—	24.613	14.124,38
Sei	2.270	342	—	2.612	863,34
Uer	293	608	—	901	561,47
Sum fisk	215.087	543.200	37.573	795.860	437.846,25
Torskelever	12.662	57.424	2.900	72.986	43.191,22
Hyselever	4.595	1.011	590	6.196	2.940,25
Rogn	—	166	—	166	83,—
Fiskehoder	—	—	—	—	4.256,30
Total	232.344	601.801	41.063	875.208	488.317,02

Leveren er levert til Vardø Trananlegg A/L på andelsbasis.
 Det øvrige råstoff er fordelt på avdeling II og III slik:

Avdeling II fersk fisk.

Avdeling III saltfisk,
rundfisk etc.

Råstoff	Avdeling II fersk fisk			Avdeling III saltfisk, rundfisk etc.		
	Høstkurs 1/9-15/12	Vinter/ vårkurs 15/1-21/6	Utenom kursene	Høstkurs 1/9-15/12	Vinter/ vårkurs 15/1-21/6	Utenom kursene
Torsk	92.856	135.107	23.500	37.347	334.216	5.100
Hyse	72.156	24.922	8.523	459	2.855	450
Kveite	4.194	9.836	—	—	—	—
Flyndre	3.442	—	—	—	—	—
Brosme	—	—	—	320	1.115	—
Steinbit	557	10.779	—	—	—	—
Blåkveite	1.193	23.420	—	—	—	—
Sei	—	—	—	2.270	262	—
Uer	205	52	—	88	556	—
Sum	174.603	204.196	32.023	40.484	339.004	5.550

Sum avd. II: 410.822

Sum avd. III: 385.038

Avdeling II. Ferskfiskanlegg.

Råstoff	Iset-fersk.			Filetert.		
	Høstkurs 1/9-14/12	Vinter/ vårkurs 15/1.21/6	Utenom kursene	Høstkurs 1/9-14/12	Vinter/ vårkurs 15/1.21/6	Utenom kursene
Torsk	61.656	91.807	22.100	31.200	43.300	1.400
Hyse	40.269	11.164	7.195	31.887	13.758	1.328
Kveite	4.194	9.836	—	—	—	—
Flyndre	3.442	—	—	—	—	—
Steinbit	340	10.189	—	217	590	—
Blåkveite	798	21.352	—	395	2.068	—
Sei	—	80	—	—	—	—
Uer	205	52	—	—	—	—
	<u>110.904</u>	<u>144.480</u>	<u>29.295</u>	<u>63.699</u>	<u>59.716</u>	<u>2.728</u>

Sum: 284.679 126.143

Ved ferskfiskavdelingen har hver elev til de viktigste arbeidsprosesser følgende antall timer:

	Høst- kurs	Vinter- vårkurs
Filetering (skjæring) skinning og rensing.....	109	77
Veiing, pakking og ising filet	17	15
Pakking og frysing filet	10	21
Rensing, pakking og ising fisk	30	35
Emballasje (div. kasser, filetemb. m.v.)	8	37

Det er lagt vekt på nøyaktig utførelse av alt arbeid. En har søkt å behandle elevene individuelt slik at en elev som f. eks. kan filetering fra før, får mindre skjæring og heller flere timer i et annet arbeid ved avdelingen, som han har lite eller ingen praksis i.

Det samme gjelder avdelingene imellom. En som er godt inne på saltfisktilvirking men har lite erfaring i ferskfisk, gis færre timer på saltfiskavdelingen og flere timer på ferskfiskavdelingen, imotsatt tilfelle omvendt.

Avdeling III. Saltfisk, tørrfisk, røkt fisk etc.

a. *Salteri.*

Følgende kvanta råstoff er tilvirket til saltfisk (kg):

Råstoff	Høstkurs 1/9—14/12	Vinter- vårkurs 15/1—21/6	Utenom kursene	Sum
Torsk.....	26.747	166.053	4.700	197.500
Brosme.....	320	1.115	—	1.435
Sei.....	2.700	262	—	2.532
Uer.....	88	556	—	644
Sum	29.425	167.986	4.700	202.111

b. *Hjellbruk.*

Følgende kvanta råstoff er tilvirket til tørrfisk (rundfisk og rotskjær):

Råstoff	Høstkurs 1/9—14/12	Vinter- vårkurs 15/1—21/6	Utenom kursene	Sum
Torsk.....	10.600	168.163	400	179.163
Hyse.....	459	2.855	450	3.764
Sum	11.059	171.018	850	182.927

c. *Røykeri.*

Det er i skoleåret ikke røykt fisk ved avdelingen. Det gamle røykeri ble høsten 1951 revet for ombygging og byggearbeidet har pågått i terminen. Utpå høsten 1952 vil røykeriet kunne tas i bruk igjen slik at en får nytte det begge kurs 1952/53.

d. *Kurser i sortering.* Sortering og vraking av saltfisk og tørrfisk er gjennomgått med elevene. Med den tid som står til rådighet har en særlig søkt å gi elevene en elementær førstehandskunnskap om sortering og vraking og de viktigste markeders krav. Særlig legges vekt på å sette elevene grundig inn i de alminnelige årsaker til kvalitetsforringelse. Da en på høstkurset grunnet naturforhold og kursets art har mindre rundfisktilvirking, gjør en sorteringskurset i tørrfisk til gjengjeld mest mulig omfattende.

Ved de viktigste arbeidsgrener på avdeling III har hver elev gjennomsnittlig følgende antall timer:

Arbeidets art:	Høst- kurset	Vinter- vårkurs
Flekking	13	49
Salting	10	40
Omlegging	7	36
Saltfisksortering	6	29
Sperring, henging, rensking	4	48
Rotskjæring	3	8
Tørrfisksortering	50	23
Pressing, bunting	10	12

Når det gjelder rotskjæring synes h.h.v. 3 og 8 timer noe lite. Imidlertid har elevene først lært og fått god øvelse i filetering og flekking før opplæring gis i rotskjæring. De tilegner seg derfor ganske meget på kortere tid. Dog vil rotskjæring etter hvert økes noe for begge kurs så langt tida tillater dette.

I forbindelse med rotskjær setter en til sommeren opp en mindre fiskehesje, som nyttes til tørking av alle sorter rotskjær.

Kurser.

Fiskarkurs ved Val landbruksskole,
Nord-Trøndelag.

Kurs for motorpassere.

Motorkurset ble satt i gang 10. oktober 1951 etter den plan for slike kurser som gjelder for Statens fiskarfagskoler.

Til kurset meldte seg 18 søkere, hvorav 10 ble opptatt, møtte fram og fullførte kurset.

De avholdte timer har fordelt seg som følgende:

1. Teoriundervisningen.
 - a) yrkeslære 320 timer
 - b) almenfag 150 »
2. Praktisk opplæring.
 - a) øvingsarbeid 460 »

b. *Spesialøvinger.* Praktiske øvinger er gjennomgått etter modellrekke for innøving i den praktiske undervisning i motorlære, overens-

stemmende med den plan for motorkurs som er vedtatt for Statens fiskarfagskoler.

Som lærere har fungert følgende:

Tekniker *Petter Lein*: Motorlære, elektrisitetlære, fysikk, maskintegning, praktisk opplæring.

Håndverkslærer *Per Strindmo*: Materiallære.

Kasserer *Asbjørn Brekk*: Norsk, regning, regnskapsføring.

Bestyrer *Arvid Ryan*: Kjemi.

Sekretær *Leif Rånes* avholdt et 20 timers organisasjonskurs.

Følgende lærebøker har vært nyttet til undervisningen:

Petter Lein: Motorlære for fiskere (boka er ennå ikke å få i bokhandelen men utkommer med det første på Fabritius & Sønners Forlag).

Elektrisitetlære: Norsk Korrespondanseskoles kurs, komplettert med en del stoff fra ymse andre lærebøker.

Materiallære: Alf Sjøreide: «Materialene i handverk og industri.»

Fysikk og kjemi: Anders Ween.

Regning: A. Ch. Føyn og G. Juel: «Praktisk regnebok I. del».

Som sensorer ved eksamen fungerte driftsbestyrer *Sigurd Eidem*, Ottersøy.

Testimoniene ble utdelt til elevene under en festlig tilstelning om kvelden siste eksamensdag. Det var samtidig arrangert utstilling av elevarbeider (forarbeidet av elevene under praksisen gjennom kurset).

I forbindelse med overgang til den nye kursform, og derved større vekt på den praktiske undervisning, måtte der en ominnredning til i motorverkstedet, samt anskaffelse av en del nye maskiner, redskaper m. v.

Det lyktes å få gjort innkjøp av de fleste maskiner og redskaper på ettersommeren 1951, da innmonteringsarbeidene også ble gjort. Samtidig ble foretatt nødvendig ominnredning i rommet. Således måtte alle øvingsmotorene anbringes langs vestre langvegg, mens der i hele lengden av østre langvegg ble innrettet sammenhengende filbenk med skrustikker og skuffer for verktøy. Smieessen ble anbrakt i et hjørne, dog med tanke på at en senere må få bevilgning til å tilbygge smieavdelingen til bygningen, slik at en får denne avdeling atskilt fra maskinene.

Det viste seg særlig vanskelig å få tak i dreiebenk innenfor rammen av de bevilgninger vi disponerte. Imidlertid løste dette seg innen budsjettårets utgang, slik at de innretninger som der ble gitt bevilgning til er anskaffet og innmontert, bortsett fra dreiebenken som vi venter å kunne innmontere i løpet av høsten 1952.

En disponerer også godt utstyr til elektrisitetslæren, idet verkstedet har fått en avdeling for monteringsøvelser, med spesielt øvelsesmaterieil til dette.

Kurs i navigasjon.

Kurset ble avholdt i tiden 25. april—2. juli 1952. Pensum i navigasjon, sjøveisregler og sjømannskap ble gjennomgått i overensstemmelse med gjeldende kystskipperreglement for 2. classes kystskippereksamen.

Kurset hadde 18 søkere, hvorav 12 ble opptatt. Det skulle imidlertid vise seg at det ble stor sviht i fremmøtet, og til tross for det store søkertall en hadde, lyktes det bare å få inn 9 mann. Ut i kurset sluttet en elev grunnet sykdom og en trakk seg før eksamen. De resterende 7 besto.

Som lærer ved kurset fungerte navigasjonslærer *R. Dreier-Pedersen*, Trondheim.

Sensor var havnefogd *Andersen*, Namsos.

Yrkesskolen for fiskere i Sør-Trøndelag.

Skolens styre har bestått av følgende medlemmer oppnevnt av Sør-Trøndelag Fiskarlag: Formann *Anton A. Fjeldvær*, Fjellværøy, *Arne O. Harsvik*, Stoksund og *Ole Kjønsvik*, Kyrksæterøra.

I løpet av skoleåret har styret avholdt møter og behandlet saker i forbindelse med opptaking av elever, budsjett og fordeling av stipendier m. v.

Skolen har i det forløpne året hatt følgende faste lærere:

Styrer: *J. Lyder Grønbech*.

Motorlærer: *Ingvar Volden*.

Stuertlærer: *Ole Sjøsaether*.

Timelærere:

O. Straum, *Kr. Ovesen*, *O. Olsen*, *Dr. E. Johansen* (alle Kyrksæterøra). Reisesekretær *L. Rånes*, Fannrem; Samv.konsulent *R. Dybos*, Brønnøysund; radiotelegrafistene *Sigmund Røsberg*, Kleive pr. Molde; *Åsmund Falck*, Trondheim og disp. *Bj. Bergersen*, Trondheim.

Skolens lokaler ble dette året ytterligere forbedret. Begge skolesalene ble malt. Styrerens kontor ble nyinnredet og malt. I kjøkkenet ble det montert uttrekksvifte i taket over komfyren slik at en nå ikke blir så sjenert av kokedamp og matlukt som før.

I motorverkstedet ble halve gulvet i motorsalen senket ca. 40 cm.

Det ble støpt ned 2 stk. 20 cm differdingere til fundament for motorene. Resten av de gamle gråsteinsveggene ble revet og erstattet med betongvegger. Det ble satt inn nye innervinduer over hele verkstedet. Det ble også satt opp ny murpipe mellom skolesalene.

De midlene en hadde til rådighet, strakk dog ikke til for innredning av modellrommet. En måtte likevel ta det i bruk slik det var. Det var dog lite tjenlig i den tilstand det befinner seg i og ny innredning er absolutt nødvendig.

Sør-Trøndelag fylkesting gjorde heller ikke dette året endelig vedtak om bygging av internat og styrerbolig. En har dog tatt skritt til å føre opp bestyrerbolig for privat regning. Sør-Trøndelag fylke har gitt løyve til bygging på skolens grunn.

Samtlige elever ble dette året innkvartert privat. En sørget for at elevene ved kokkekursene kom nærmest skolen. Ordningen med privat innkvartering virker uheldig, særlig for kokkeelevene som fikk liten tid til heimearbeidet.

Skolens lokaler presenterer seg etter oppmalingen i ypperlig stand. Skolesalene er lyse og trivelige rom, bestyrerens kontor likeså. I verkstedet ble det også stor forandring til det bedre. Vinduene er fri for overising om vinteren og det er lettere å holde en passe temperatur enn før. Gulvet holder seg tørt og reint og all spill av olje og kjølevann fra motorene ledes i kanaler til slukene.

Det har etterhånden meldt seg sterkere krav om en større spalting av undervisningen slik at kursene ble mer spesialisert. En har funnet å måtte etterkomme dette. Det er særlig for motorkursene og navigasjonskursene blitt ønskelig med mer smidighet og i henhold til dette lot en elevene få fritt valg om de ville fortsette navigasjonsundervisningen etter at det første 5 måneders motorkurset var avsluttet.

Det var også flere som bare ønsket navigasjonsundervisning og for å imøtekomme dette ønsket, måtte en ytterligere omlegging til. Skoleåret ble således oppdelt i følgende kurs: Fra 1. september et 10 måneders navigasjons- og motorkurs med anledning til å slutte når motorundervisningen var avsluttet (etter 5 måneder). Fra 1. februar fortsettelse med navigasjonsundervisningen i 5 måneder med anledning til å delta for dem som var interessert i bare navigasjonsundervisning. Kokkekursene ble drevet som tidligere.

Ved utløpet av søknadsfristen for elever ved kursene fra 1. september hadde det meldt seg følgende søkere: 10 måneders motor- og navigasjonskurs: 6 mann, 5 måneders motorpasserkurs: 9 mann og 4 måneders kokkekurs: 6 mann.

Til kokkekurset som tok til 5. januar 1952 meldte det seg 9 søkere, 6 ble tatt opp.

Til 5 måneders motorkurs fra 1. februar 1952 meldte det seg 12 søkere. Det ble tatt opp 10 elever.

Til 5 måneders navigasjonskurs fra 1. februar 1952 meldte det seg 8 søkere. Samtlige ble tatt opp.

Til kokkekurset fra 1. april 1952 meldte det seg 7 søkere og 6 ble tatt opp.

Der ble søkt innkalt varamenn for dem som ikke møtte opp, men ingen kom. Alle de oppmøtte elevene fullførte de forskjellige kurs. Det var i alt 57 søkere til de forskjellige kurs. Det ble i alt tatt opp 46 elever og av disse fullførte 35 undervisningen ved de forskjellige kurs.

Gjennomsnittsalderen for elevene ved navigasjonskurset var 22 år, ved motorpasserkursene 20,5 år og ved kokkekursene 22 år.

Av elevene var 27 hjemmehørende i Sør-Trøndelag — 3 fra Møre og Romsdal — 1 fra Nord-Trøndelag — 3 fra Nordland og 1 fra Troms fylke.

Foruten ovennevnte kurs, avholdt en i desember 1951 et ekstra radio-telefonkurs. Grunnet uheldige omstendigheter med vær og andre forhold ble det bare 4 deltakere, samtlige fra Sør-Trøndelag.

Det ble også avholdt et kurs i bruk og stell av ekkolodd. Det var foruten skolens elever, 2 deltakere fra Sør-Trøndelag fylke.

Ved kurset fikk elevene litt kjennskap til lydhastighet i vann og luft samt refleksjon. Det ble videre gjennomgått elektroakustisk omformer av nikkel og krystall, ekkoloddets konstruksjon og virkemåte, forskjellige typer av ekkolodd. Ohms lov, magnetisme, en del rørteori, sender og mottaker, ekkoloddets justering (nullstilling), bruk av måleinstrumenter og feilfinning.

Etter at den nødvendige teori var gjennomgått, tok en til med praktiske prøver. Instrumentene ble oppmontert og hver elev fikk etter tur anledning til å stelle ekkoloddet. Til slutt ble det arrangert prøve med feilfinning. Kurset var i alle deler vellykket. Det varte 1 uke.

Skolens lege dr. *Erling Johansen* skriver i sin rapport følgende:

«Alle skolens elever ble tuberkulinundersøkt. De som var pirq. minus ble B. C. vaksinert og de som var pirq. positiv ble rtg.gjennomlyst.

Helsetilstanden blant skolens elever og lærere var stort sett god. Det ble holdt undervisning i førstehjelp og hygiene samt samt gitt orientering om de mer alminnelig forekommende sykdommer til sjøs samt blant fiskerne, i alt ca. 30 timer fordelt på elevene ved navigasjonskurset og kokkekursene.»

I tilslutning til skolelegens rapport kan anføres at det var ubetydelig fravær fra undervisningen på grunn av forkjølelse o. l.

Elevene hadde i løpet av skoleåret flere studieturer til skipsverftene på Kyrksæterøra. De var til stede ved sjøsettingen av flere fartøyer og deltok i prøvekjøring av maskiner og utstyr. Elevene var også en 2 dagers tur til Trondheim hvor de besøkte alle anlegg og institusjoner av interesse. Det ble også leid en fiskebåt til praktiske øvelser for elevene ved motorkursene.

Skolens utstyr av verktøy, undervisningsmateriell og læremidler av forskjellig art ble i løpet av skoleåret komplettert og holdt à jour. Det forekommer til stadighet brekkasje og defekter på materiell og utstyr. Dette er en naturlig følge av at det er ukyndige folk som skal behandle de forskjellige ting. En skulle dog anta at det før fremtiden lar seg gjøre å utføre en del reparasjoner av skolens utstyr når en blir bedre forsynt med verktøymaskiner. En vil i denne forbindelse fremheve behovet for en dreiebenk til av noe mindre størrelse enn den en nå har.

Skolen hadde juleferie fra 19. desember 1951 til 4. januar 1952. Påskeferien var fra 8. til 16. april 1952. De fleste elever nyttet anledningen til å reise hjem i feriene.

Internatet ble drevet i likhet med tidligere år. Foruten de midler elevene fikk til stipendier måtte elevene yte et kontant tilskott til kostholdet på ca. kr. 1,30 pr. dag. Kostholdet ble atskillig dyrere dette året som følge av prisstigningen på matvarene. Dertil fikk en mindre stipendiemidler til fordeling på den enkelte elev. Elevene ved kokkekursen fikk som før fritt opphold.

Hvert kurs ble som vanlig avsluttet med eksamen. Den skriftlige prøven i yrkeslære ved motorpasserkursene omfattet spørsmål i motor- og elektrisitetlære, materallære, fysikk og kjemi. Den muntlige prøven omfattet spørsmål innen hele fagkretsen ved kursene.

Foruten den skriftlige prøven i navigasjon var det muntlig eksaminasjon i terrestrisk og astronomisk navigasjon, instrumenter, sjøveisregler og sjømannskap med signalering.

Kokkekursene ble avsluttet med en praktisk prøve i matlaging og baking samt muntlige spørsmål vedrørende matlagingen og renholdet.

Sensorer:

Sensor ved motorpasserkursene var driftsbestyrer *Leif Pedersen*, Kyrksæterøra. Ved navigasjonskursen, tidl. havnefoged *A. Hassel*, Trondheim.

Ved kokkekursene, restauratør *O. Haldorhamn*, Fosen D/S, og ved radiotelefonkursene, telegrafbestyrer *J. Dicsen*, Trondheim.

Diverse kurs 1951/52.

I budsjetterminen er det arrangert følgende kurs:

	Antall kurs	Antall elever
Navigasjon	10	126
Radiotelefoni	41	659
Behandling av ekkolodd	4	36
Tilvirking av pigghå	1	15
Tilsammen	56	836

Stønad til avholdelse av kursene har vært gitt etter de samme retningslinjer som tidligere. Fra mars 1952 ble stønadssatsene for avholdelse av navigasjonskurs forhøyet til kr. 1.750 eventuelt kr. 2.000 i tilfelle vedkommende lærer må holde to husholdninger i kurstiden. Stønadssatsen for avholdelse av radiotelefonikurs ble fra samme tid forhøyet til kr. 400.

Navigasjonskurs (kystskippereksamen 2. kl.).

I 1951/52 ble det arrangert følgende 10 kurs med støtte fra direktoratet:

Fylke	Antall kurs	Antall elever
Troms	2	31
Nordland	1	9
Sør-Trøndelag	1	8
Møre og Romsdal	1	13
Hordaland	3	43
Rogaland	2	22
Tilsammen	10	126

Kursene i Troms ble arrangert i tiden 27. november 1951—21. mars 1952 og 20. november 1951—13. mars 1952 i samarbeid med kystartilleribrigade Nord-Norge, Trondenes fort og Luftkommando Nord-Norge, Bardufoss. Som lærer ved kursene fungerte *Kristian Kristiansen*, Lundenes.

Kurset i Nordland ble arrangert i samarbeid med Nordland fylkes fiskarlag og ble avholdt i tiden 1. oktober—19. desember 1951. Som lærer fungerte *Nils Aas*, Kabelvåg.

Kurset i Sør-Trøndelag ble arrangert ved Yrkeskolen for fiskere i Sør-Trøndelag, Kyrksæterøra, i tiden 1. februar—30. juni 1952 med styrer *J. Lyder Grønbech* som lærer.

Kurset i Møre og Romsdal ble arrangert på Harøy pr. Molde i tiden 8. oktober—22. desember 1951. *Odd Gjendem* fungerte som lærer.

I Hordaland ble kursene arrangert på følgende steder:

Austrheim, 11. oktober—15. desember 1951, lærer *O. Edwardsen*, Bergen.

Bremsnes, 1. oktober—7. desember 1951, lærer *John Hatlem*, Bergen.

Lokøy i Fjell, 24. september—31. november 1951, lærer *J. Holmboe Oxaas*, Bergen.

I Rogaland ble kursene arrangert på følgende steder:

Åkrehamn, oktober—desember 1951, lærer *F. Ørpetvedt*.

Langåker, oktober—desember 1951, lærer *E. Apeland*.

Kurs i radiotelefoni.

Der er i budsjetterminen 1951/52 avholdt en rekke kurs for fiskere i radiotelefoni. Eksamen ved disse kursene gir rett til sertifikat fra Telegrafstyret.

Kursene fordeler seg på fylkene som følgende tabell viser:

Fylke	Antall kurs	Antall elever
Troms	9	199
Nordland	8	138
Nord-Trøndelag	2	32
Sør-Trøndelag	3	27
Møre og Romsdal	2	23
Sogn og Fjordane	4	67
Hordaland	8	106
Rogaland	3	46
Sør- og Østlandet	2	21
<u>Tilsammen</u>	<u>41</u>	<u>659</u>

Ved et av kursene på Sør- og Østlandet ble det undervist i radiopeiling, hvorfor kurstiden hadde en varighet av 3 uker, 12 elever fikk undervisning i radiopeiling.

Foruten undervisningen ved de forannevnte kurs har det også vært undervist i radiotelefoni ved de faste fiskarfagsskolene og ved Fiskarfagsskolen på Vestlandet ombord i «Statsråd Lehmkühl», Bergen (91 elever).

Kurs i bruk og stell av ekkolodd.

Det ble i budsjetterminen 1951/52 arrangert følgende kurs i bruk og stell av ekkolodd:

Kurssted:	Kurstid:	Elev- antall
1. Kyrksæterøra	19/5 — 24/5 1952	9
2. Bergen	26/11 — 1/12 1951	10
3. Storebø	5/12 — 8/12 1951	9
4. Haugesund	19/11 — 25/11 1951	8
Tilsammen:		36

Ved kurset på Kyrksæterøra fungerte disponent *Bernh. Bergersen*, Trondheim, som lærer og ved de øvrige kursene *Aa. Iversen*, Egersund.

Kurs i behandling av pigghå.

Ved Grimstad Fryseri og Kjøleanlegg ble det i dagene 22.—24. august 1951 arrangert et kurs i behandling av pigghå for eksport. Instruktører ved kurset var overkontrollør *Klaus Olsen*, og ferskfiskkontrollør *Karl Farstad*. Der deltok 15 elever ved kurset.

Kurs i fiskerifag for Fiskeridirektoratets Funksjonærer.

I tiden 17. januar til 23. april 1952 ble det holdt et kurs i fiskerifag for funksjonærer ved Fiskeridirektoratet. Kurset ble arrangert av Fiskeridirektoratets Funksjonærforening som fikk stillet inntil kr. 1.000 til rådighet av midler på fiskeribudsjettet. Kontorfullmektig *Norvall Jellestad* var tillitsmann for kurset.

Et utvalg bestående av assistent *A. Revheim*, sekretær *Aasbø* og assistent frk. *Svanøe* fikk i oppgave å tilrettelegge kurset.

I samråd med representanter fra direktoratets forskjellige avdelinger ble det utarbeidet en plan for undervisningen som i store trekk så slik ut:

I. Fiskerienes næringsgrunnlag	10 timer
II. Utøvelsen av forskjellige fiskerier	8 -
III. Fiskerilaboratoriets virksomhet	3 »
IV. Tilvirking, foredling og kontroll av fisk og fiskeprodukter ...	17 »
V. Fiskerilovgivning	2 »
VI. Fiskeridirektoratets etterretningstjeneste og fiskeristatistikken	2 »
VII. Driftsøkonomiske undersøkelser	1 »
VIII. Organisasjonen i fiskeriene	2 »
IX. Fiskeriundervisningen og sosiale tiltak	1 »
X. Fiskeriadministrasjonens utvikling og funksjoner	1 »
Tilsammen 47 timer	

Det meldte seg 64 deltakere til kurset, men av plasshensyn måtte en innskrenke seg til 37 som ble tatt ut ved loddtrekning.

Kursdeltakerne gav ved avslutningen av kurset uttrykk for at tiltaket var meget nyttig for forståelsen av Fiskeridirektoratets mangesidige arbeidsfelt.

Fiskerikurs for studenter.

Et fiskerikurs for studenter ble i beretningsåret satt i gang etter de planer som ble lagt fram av komiteen for høyere fiskeriundervisning. Kurset ble avholdt i tidsrommet 4. februar—4. april 1952 med 20 deltakere. Hele 80 hadde imidlertid søkt om å få være med. Det ble holdt i alt 131 forelesninger fordelt på 37 forelesere.

Forelesningene omfattet følgende faggrupper:

- A. Oseanografi, økologi og fiskeribiologi (47 forelesninger).
- B. Økonomi, finansiering, omsetning, geografi, sosiologi, administrasjonen, fiskerilovgivning, organisasjonene (39 forelesninger).
- C. Praktisk fiskerilære, kvalitetskrav og kontroll (30 forelesninger).
- D. Fiskeriteknologi og fiskerikjemi (15 forelesninger).

Dessuten ble det regelmessig holdt kollokvier hvor hver av deltakerne innledet om et emne fra vedkommendes eget arbeid. En hadde inntrykk av at kollokvievirkksomheten var et meget verdifullt innslag i kurset og at den i høy grad bidrog til å fylle hullene i forelesningsplanen.

Under kurset var en på flere ekskursjoner, deriblant en til vårsildfeltet.

Av beretningen om kurset hitsettes:

«*Lokale.* Kurset hadde fått leie lokale av Selskapet for de Norske Fiskeriers Fremme. Lokalet passet bra til kursets bruk og hadde den store fordel at en hadde Fiskerimuseet for hånden som illustrasjonsmateriale til forelesningene. Museets samlinger ble flittig besøkt av deltakerne.

En del av forelesningene ble også holdt på Fiskerilaboratoriet, og de fleste kollokvier ble holdt i Studenthuset.

Administrasjon: Kurset har stått under tilsyn av et utvalg som bestod av fiskeridirektør *Klaus Sunnanå* som representant for Fiskeridirektoratet (formann), rektor dr. *I. Wedervang* som representant for Norges Handelshøyskole, og professor dr. *N.-H. Kolderup* som representant for Universitetet i Bergen. Kursets leder var amanuensis *Tamb-Lyche*.

Stipend: Utvalget hadde til rådighet et visst beløp til stipend. Samtlige utenbys deltakere fikk dekket sine reiseutgifter til og fra Bergen og det ble gitt oppholdstipend som varierte fra kr. 100 til kr. 400 til en del av deltakerne. Graderingen skjedde vesentlig etter forsørgelsesbyrde.

Alle reiseutgifter ved ekskursjonene ble dekket av kurset.

Økonomi: Det var stillet til disposisjon et beløp på kr. 35.000 til kurset og det gikk med i alt ca. kr. 25.000.

Da dette kurset var noe avkortet i forhold til den opprinnelige planen for felleskurset kan en ikke regne med at fremtidige kurs kan arrangeres for samme sum. En bør derfor søke å holde bevilgningen oppe på den nåværende høyde. Et annet forhold som tyder i samme retning er at en denne gang i stor utstrekning lånte utstyr som en etter hvert må regne med å skaffe, dersom kurset blir permanent. Videre peker en på at det ikke lyktes å arrangere så mange ekskursjoner som ønskelig.

Erfaringer: Det kurset som nå er avsluttet avviker på en del punkter fra den plan for felleskurset som er lagt fram av komiteen for høyere fiskeriundervisning.

En skal her omtale kort de erfaringer en har høstet når det gjelder disse avvikelser:

1. Kurset ble denne gang holdt om våren i stedet for om høsten. Det vil uten tvil være en fordel for de fleste deltakere om kurset holdes om høsten. Også når det gjelder ekskursjoner vil høsten passe bedre, men en må da sørge for i tillegg å arrangere en ekskursjon til de store sesongfiskeriene den følgende våren for de deltakere som har anledning til å være med. Dette vil øke omkostningene noe. For de fleste av foreleserne vil det antagelig ikke være av noen særlig betydning enten en velger vår eller høst.

2. Det var forutsatt at det skulle være tre «hovedforelesere» som kunne tatt det vesentlige av stoffet i henholdsvis biologi, økonomiske fag og teknologi og at en i tillegg skulle få forelesninger av spesialister. Kurset ble denne gangen nesten i sin helhet bygget på forelesninger av spesialister. Det var et meget dristig eksperiment å sette i gang et så konsentrert kurs med så mange forelesere som her. I betraktning av omstendighetene gikk det over forventning godt, men en bør likevel søke så snart som mulig å komme over til en fastere oppbygging av kursplanen. Med så mange forelesere er det ikke til å unngå at det må bli en del overlapping mellom de enkelte emner og at det dessuten blir atskillige huller. Det er også vanskelig for deltakerne å få tak i de store linjer i fremstillingen på den måten.

3. Det var videre forutsatt at det skulle være en fast administrasjon for kurset. Man hadde ikke det denne gang. Kurslederen hadde den hele både faglige og administrative ledelse. Til hjelp for ham, har kurset holdt kontorassistent for ham i 6 måneder. Det har selvsagt vært en meget god hjelp, men effektiviteten av hjelpen ble redusert fordi det ikke lyktes å få ansatt assistent før samtidig med at kurset skulle begynne. Meget av kontorarbeidet måtte jo gjøres før kurset tok til.

Det har også vist seg at selv med kontorhjelp kan en ikke kombinere ledelsen av et så omfattende kurs som dette med daglig arbeid i en fast stilling. Det må ved fremtidige kurs være en absolutt forutsetning at kurslederen kan disponere sin tid fritt i den tid kurset varer. Fra deltakernes side ble uttalt en del kritikk over administrasjonen av kurset og over at lederen ikke alltid var til stede. Dels bygger nok denne kritikk på en misforståelse. Det er f. eks. ikke nødvendig at lederen av et kurs som dette alltid er til stede ved forelesninger, men i noen grad er nok kritikken berettiget. Det ble ikke anledning til å legge nok arbeid i forberedelsen av kollokviene og i arrangementet av ekskursjonene.

4. En har også høstet en del erfaringer når det gjelder oppbyggingen av forelesningsplanen og emnevalget. Av emner som ikke kom med, men som en bør ta hensyn til ved senere kurs nevnes først og fremst: innenlandsomsetningen, fiskerihistorien og den faglige fiskerorganisasjon.

At oseanografien ble noe tynt representert denne gang skyldes forhold som utvalget ikke var herre over.

Som en sammenfatning av erfaringene fra dette prøvekurset kan en si at det tydelig er kommet fram:

- 1) at det er sterkt behov for en akademisk undervisning av denne art.
- 2) at et kurs oppbygget i det vesentlige som prøvekurset imøtekommer dette behovet.

En må derfor rå til at arbeidet med kurset fortsetter.»

Et lignende kurs som det foran nevnte vil bli forsøkt avholdt våren 1953.

Tillegg.

*Oversikt over søkere, opptatte elever og skolenes kapasitet for årene
1948/49 — 1951/52.*

År	Skole	Opptatt			Søkt			Skolens årlige kapasitet		
		Høveds- menn	Motor- passere	Kokker	Høveds- menn	Motor- passere	Kokker	Høveds- menn	Motor- passere	Kokker
1948/49	Aukra	39			47			40		
	Bodø	30			68			30		
	Florø	17		12	23		12	20		20
	«Statsråd Lehmkuhl» . . .	12	10	4	i alt 38			15	10	10
1949/50	Aukra	33			49			40		
	Bodø	28			40			30		
	Florø	16		18	24		22	20		20
	«Statsråd Lehmkuhl» . . .	16	8	14	i alt 75			15	10	20
1950/51	Aukra	20	12 13		28	12 26		30	24	
	Bodø	26			28			30		
	Florø	22		18	30		20	20		20
	«Statsråd Lehmkuhl» . . .	16	19	13	i alt 69			15	20	20
1951/52	Aukra	29	12 12		35	12 36		30	24	
	Bodø	30			46			30		
	Florø	21		17	26		24	20		20
	«Statsråd Lehmkuhl» . . .	15	10	10	i alt 42			15	10	10
Sum elever 1948/49—1951/52		370	96	106						

Fordeling av elevene på de forskjellige fylker i årene 1948/49—1951/52.

År	Skole	Linje	Fylker															
			Finmark	Troms	Nordland	Nord- og Sør Trøndelag	Møre og Romsdal	Sogn og Fjordane	Hordaland	Bergen	Rogaland	Vest-Agder	Aust-Agder	Østfold				
1948/49	Aukra	Høvedsmenn .	7	10	7	5	10											
	Bodø	Høvedsmenn .	5	7	18													
	Florø	Høvedsmenn .	1	5	2			6	3									
		Kokker			1	1	5	3	2									
«Statsråd Lehmkuhl» . .	Geografisk fordeling ukjent																	
1949/50	Aukra	Høvedsmenn .	2	3	2	3	15	2	1	1	2	1						1
	Bodø	Høvedsmenn .	6	8	14													
	Florø	Høvedsmenn .		3		1	2	4	4		1	1						
		Kokker		6	4		2	3	2									1
«Statsråd Lehmkuhl» . .	Høvedsmenn .			3				10		3	1							
	Motorpassere .	2	1	2			1	2										
	Kokker			2		2		9		1								
1950/51	Aukra	Høvedsmenn .	3	4	1	2	7				2						1	
		Motorpassere .	2	5	7	1	6	2	1		1							
	Bodø	Høvedsmenn .	4	4	18													
	Florø	Høvedsmenn .	1	1	1		1	7	11									
Kokker				6	1	3	4	3		1								
«Statsråd Lehmkuhl» . .	Høvedsmenn .	1		2				11		2								
	Motorpassere .			4		1	1	12		1								
	Kokker			1		3	2	5		2								
1951/52	Aukra	Høvedsmenn .	1	7	3	1	16						1	1				
		Motorpassere .	1	2	8	3	6	2	2									
	Bodø	Høvedsmenn .	5	10	15													
	Florø	Høvedsmenn .		3				7	8					3				
Kokker		1	2	2	1	6	3	2										
«Statsråd Lehmkuhl» . .	Høvedsmenn .						1	13		1								
	Motorpassere .						2	3	4	1								
	Kokker						4	1	2	3								
Sum	1948/49 til 1951/52	Høvedsmenn .	36	65	86	12	51	27	61	1	14	4	1	1				
		Motorpassere .	5	8	21	4	15	9	21		3							
		Kokker	1	8	16	3	25	16	25		7			1				
I alt			42	81	123	19	91	52	107	1	24	4	2	1				

